

MAGYAR REPÜLŐ SZÖVETSÉG REPÜLÉSBIZTONSÁGI SZERVEZET

ÜZEMBENTARTÓI JELENTÉS 2014-167-4P KBSZ számú LÉGIKÖZLEKEDÉSI ESEMÉNY

**Helyszín: Sátoraljaújhely - sípálya starthely
Ideje: 2014. május 2.**

**CB108: azonosító jelű
AIREA SESSION L: típusú siklóernyő**

A szakmai vizsgálat célja légiközlekedési baleset és a repülőesemény okának, körülményeinek feltárása és a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges szakmai intézkedések kezdeményezése, valamint javaslatok megítélése. A szakmai vizsgálatnak semmilyen formában nem célja a vétkesség vagy a felelősség vizsgálata és megállapítás.

MAGYAR REPÜLŐ SZÖVETSÉG
BIZTONSÁGI SZERVEZET
Budaörsi Repülőtér
2042 Budaörs 2. Pf.: 8

LÉGIKÖZLEKEDÉSI ESEMÉNY ÜZEMBENTARTÓI JELENTÉS

KBSZ sorszám:	2014-068-4P
MRSZ REBISZ eseményszám:	05/2014
Üzembentartó:	MRSz
Tulajdonos:	NA
Gyártó:	AIREA Synairgy GmbH
Típus:	SESSION L
Azonosító jele:	CB108
Az eset helye:	Sátoraljaújhely - sípálya starthely
Eset ideje:	2014. május 2.
Eset kategóriája:	baleset

ÁTTEKINTÉS

2014. május 2.-n a siklóernyős pilóta startolásakor a beülője elakadt a starthelyt körülvevő fák egyikébe és kb. 4méter magasból a tomporára esett, keresztcsont, és szeméremcsonttörést szenvedett. A mentők kórházba szállították.

Az eseményről a növendék oktatója értesítette a HFFA repülésbiztonsági megbízottját, aki az eseményt követő napon tájékoztatta az MRSZ REBISZ-t

A KBSZ főigazgatója az MRSZ REBISZ-t bízta meg az esemény szakmai kivizsgálásával.

Az esemény szakmai vizsgálatát **Dusa János** eseményvizsgáló végezte.

A szakmai vizsgálat lezárásának időpontja: 2015. január 27.

1. TÉNYBELI INFORMÁCIÓK

1.1 A repülés lefolyása:

2014. május 2.-n a sátoraljaújhelyi magas-hegyi starthelyen a siklóernyős pilóta startoláskor, a kifordulásnál megcsúszott, miközben az ernyője elemelte, nagy kilengésben volt, húzott egy erős bal féket, de egy nagy inga közepette a beülője elakadt a starthelyet körülvevő fák egyikébe és kb. 4méter magasból a tomporára esett, aminek következtében keresztcsont és szeméremcsonttörést szenvedett.

1.2 Személyi sérülés: súlyos sérülés

1.3 A légijármű rongálódás: Nem történt.

1.4 Egyéb kár: Nem keletkezett.

1.5 A légijármű-vezetők adatai:

Kora, neme:	Férfi.
Képesítése:	„A” vizsga
Jogositása:	Siklóernyős növendék
Eü. Érvényessége:	NA
Összes repült ideje:	NA
Összes felszállása:	NA
Típuson repült ideje:	NA
Típuson felszállása:	NA
Előző évben repült ideje:	NA
Előző évben felszállása:	NA
Előző hónapban repült ideje:	NA
Előző hónapban felszállása:	NA
Utolsó napon repült ideje:	NA
Utolsó napon felszállása:	NA

1.6 A légijármű adatai:

A siklóernyő:

Típusa:	SESSION L
Azonosító jele:	CB108
Gyári száma:	0498-ASL-7073
Gyártó ország:	Germany
Gyártó vállalat:	AIREA Synairgy GmbH
Gyártási év:	1998
Alkalmassági biz. száma:	NA
Érvényessége:	2014.12.31.

Üres tömege:	5.7kg	
maximális felszálló tömege:	130kg	
minimális felszálló tömege:	100kg	
A siklóernyő tényleges terhelése:	na.	
	Összes felszállása:	Összes repült idő:
gyártás óta:	NA	NA
karbantartás óta:	NA	NA

- 1.7 Meteorológiai adatok:** Szél sebesség/irány: **3 m/sec, 20°-ról**, Levegő hőmérséklet: **22°C**, Felhőzet: **közepes**, magassága **1600 m**. Látástávolság: **> 10 km**.
- 1.10 Felszállóhely és leszállóhely adatai:** Starthely: **Sátoraljaújhely Magashegy starthely**; a leszállóhely adatai: NA.
- 1.12 A roncsra és a földet érésre vonatkozó adatok:** roncs nem keletkezett
- 1.13 Az orvos és az igazságügyi orvos szakértői vizsgálatok adatai:**
a siklóernyős pilóta keresztcsont, és szeméremcsonttörést szenvedett.
- 1.14 Tűz:** Nem keletkezett.
- 1.15 A túlélés lehetősége:** a mentők a pilótát kórházba szállították
- 1.16 Próbák és kísérletek:** Elvégzésére nem volt szükség.
- 1.17 Szervezetek jellemzése:** esemény szempontjából érdektelen
- 1.18 Kiegészítő adatok:** az érintettektől nem érkezett
- 1.19 Hasznos vagy hatékony kivizsgálási módszerek:** Az esemény vizsgálata hagyományos módszerekkel történt.

2. ELEMZÉS

A május eleji kellemes időjárásnál ideális feltételek jönnek létre a termikek kialakulásához. A magas-hegyi siklóernyős starthely egy magas fákkal szegélyezett erdő hasadékaiban van észak-déli iránnyal, ahová jól besüthet a Nap. A 3m/sec erősségű szél jól segíti a felmelegedett levegőbuborékok elválását a talajtól.

Valószínűsíthető, hogy a siklóernyős pilóta a startolását a 20°-os irányból fújó szél segítségével kezdte meg, ugyanakkor egy elszakadó termik „besegített” az elemelkedésbe. A termikbefújás és a pilóta kifordulásának egybeesése okozhatta a megcsúszását, hiszen a stabil talajon állást illetve mozgást a kiemelés csökkentette. Ugyanakkor a szélirány és termik okozta turbulencia együttes hatása és a pilóta megcsúszása miatt a startolás nem a kívánt, hanem kissé oldal irányba, nagy kilengéssel történt. A pilóta igyekezetének ellenére a lengést és irány eltérést nem sikerült időben megszüntetni és a starthelyet (sípályát) szegélyező magas fába elakadt a beülője.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

Az időjárás alkalmas volt a repülések végrehajtására. Viszont nincs információnk arra vonatkozóan, hogy a pilóta milyen felkészültséggel, illetve gyakorlattal rendelkezett. Ismeretes, hogy az adott starthely viszonylag keskeny, tekintettel, hogy magas fákkal szegélyezett, így a siklóernyős személynek megfelelő gyakorlattal kell rendelkezni ahhoz, hogy a hasonló esetek elkerülhetőek legyenek.

Az esemény bekövetkezésének oka lehet külső tényező, időjárás illetve tereptárgy (magas fák) de a nem elég gyakorlat, képzettség is.

3.1 Kockázat értékelés

Az esemény bekövetkezés valószínűségének értékelése alapján a gyakoriságot tekintve **3** fokozatú, amíg az esemény súlyosságát értékelve a „**C**” osztályba sorolható.

A fentieket figyelembe véve a kockázat értékelése **„lehetséges esemény, amely kockázatos”** és amelynek indexe: **3C**, ami azt jelenti, hogy **az esemény kockázata elfogadható amennyiben a kockázat azonosított és kezelt.**

4. BIZTONSÁGI AJÁNLÁSOK

A vonatkozó szabályok betartásával az ilyen eset elkerülhető, ezért biztonsági ajánlás kiadására nincs szükség

Budapest, 2015. január 28.

.....
Dusa János
eseményvizsgáló